

Renæssanceforum

Tidsskrift for renæssanceforskning
Journal of Renaissance studies

12
2017

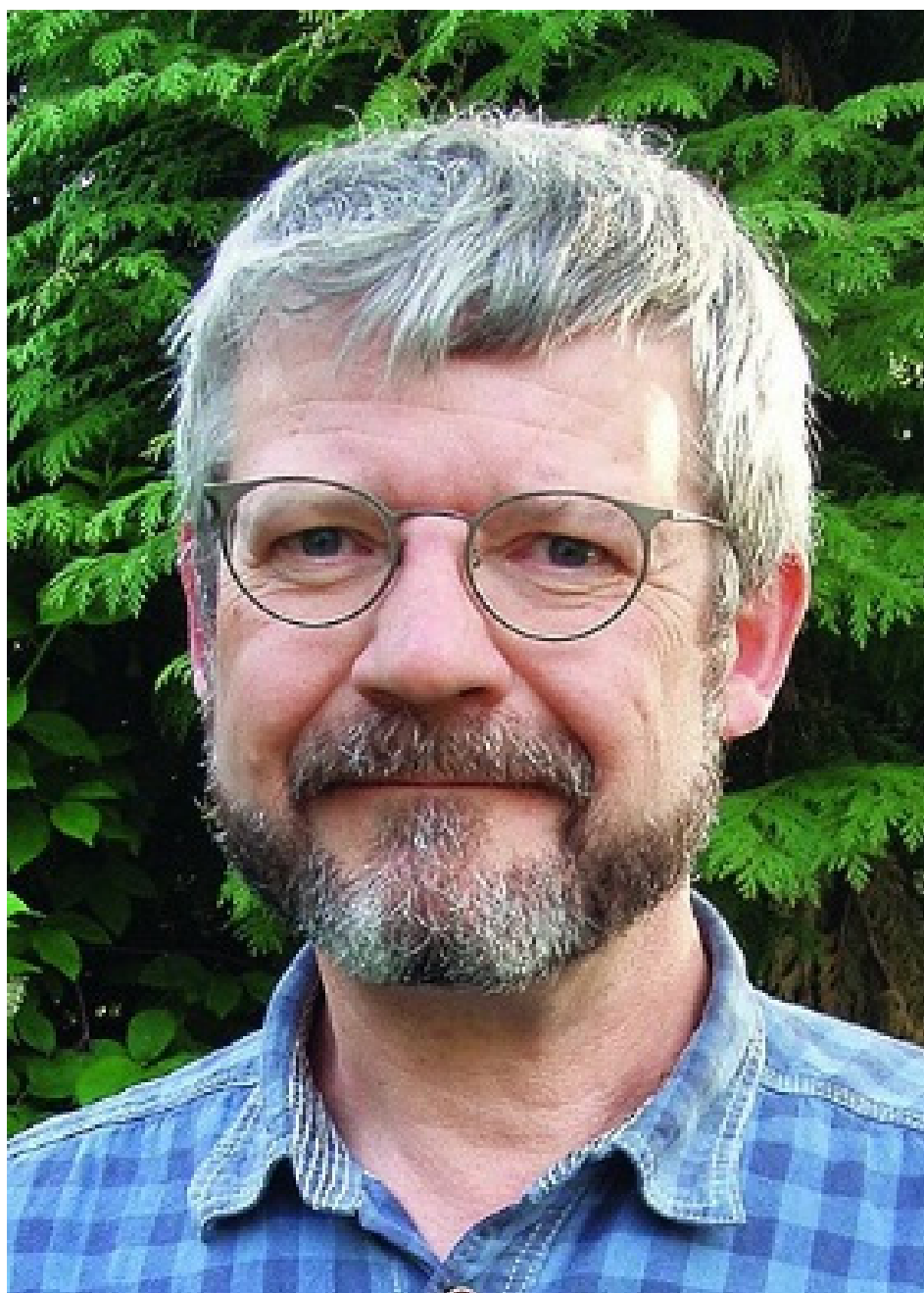

GOD LATIN:

Festskrift til Peter Zeeberg i anledning af
hans 60-årsdag den 21. april 2017

Studies in Honour of Peter Zeeberg on the
Occasion of his Sixtieth Birthday 21 April 2017

eds. Birgitte Bøggild Johannsen, Karin Kryger
& Karen Skovgaard-Petersen

Forord

Dansk renæssancelatin – eller som det oftere betegnes, dansk nylatin – har siden de tidlige 1980ere været et livligt forskningsfelt inden for den klassiske filologi i Danmark. En af de helt centrale skikkelser på området gennem alle årene har været Peter Zeeberg. I anledning af hans 60-årsdag vil vi gerne hylde ham med dette festskrift, og det har været en stor glæde for os at så mange af hans kolleger og venner har haft mulighed for at bidrage. Artiklerne bevæger sig fra oldtiden til det 19. århundrede og dækker et bredt spektrum af litterære, sproglige, kunsthistoriske og lærdomshistoriske emner, herunder de tre store dansk-latinske forfatterskaber Peter særligt har beskæftiget sig med, både som forsker og som oversætter, Saxo, Tycho Brahe og Ludvig Holberg. Tilsammen afspejler bidragene ikke bare Peters alsidige interesser, men også hans brede kontaktflade. Vi er mange der gennem årene har nydt godt af Peters generøsitet og hjælpsomhed – fx når vi er kommet til ham med vanskelige latin-problemer – og dette festskrift er et beskedent udtryk for kollegers og venners glæde over både samarbejde og venskab med Peter.

Redaktørerne, København, den 21. april 2017

Preface

Since the early 1980s, Danish Renaissance Latin – or, as it is more commonly called, Danish Neo-Latin – has been a lively field of research among classical philologists in Denmark. One of the central figures in this field has been Peter Zeeberg. On the occasion of his sixtieth birthday, we wish to honour him by offering him this *Festschrift*. It has been a great pleasure for us that so many of his friends and colleagues have been able to contribute. Spanning the period from Antiquity to the nineteenth century, the articles cover a wide range of subjects – language, literary history, art history, and intellectual history – including the three great Danish-Latin authors that have been at the centre of Peter’s interests, both as a researcher and as a translator: Saxo Grammaticus, Tycho Brahe, and Ludvig Holberg. Together the articles reflect not only Peter’s broad research interests but also his wide range of personal acquaintances. Many of us have benefitted from Peter’s generosity and helpfulness – for instance, when we have asked for help with tricky Latin problems – and this *Festschrift* is a modest expression of how much his friends, acquaintances, and colleagues value their collaboration and friendship with Peter.

The Editors, Copenhagen, 21 April 2017

Tabula gratulatoria

JONATHAN ADAMS
Frederiksberg

MARIANNE ALENIUS &
IVAN BOSERUP
Charlottenlund

MICHAEL ANDERSEN
Nationalmuseet

JØRG ASMUSSEN
Det Danske Sprog- og
Litteraturselskab

JEPPE BARNWELL
Det Danske Sprog- og
Litteraturselskab

LASSE BENDTSEN & LINE BONDE
Frederiksberg/Oslo

TRINE WIINHOLT BENTSEN
Det Danske Sprog- og
Litteraturselskab

MARIA BERGGREN
Uppsala Universitetsbibliotek

DAVID BLOCH
Københavns Universitet

SIMON SKOVGAARD BOECK
København

GUNNEL BROSTRÖM
Hørsholm

NIELS W. BRUUN
København

ADAM BÜLOW-JACOBSEN
Paris

ANDERS C. CHRISTENSEN
Danmarks Kirker, Nationalmuseet

BENT CHRISTENSEN
Københavns Universitet, tidl.
Helsingør Gymnasium

MICHAEL STENSKJÆR CHRISTENSEN
København

BIRGITTE & JOHN ROBERT
CHRISTIANSON
Luther College, USA

ELENA DAHLBERG
Uppsala Universitet

TORBEN & NANNA DAMSHOLT
København

HANNE ERLANDSEN
København

VIVIAN ETTING
Nationalmuseet

LAURIDS KRISTIAN FAHL
Det Danske Sprog- og
Litteraturselskab

PERNILLE FLENSTED-JENSEN
København

BRITT FREDERIKSEN
Det Danske Sprog- og
Litteraturselskab

HELLE GJELLERUP
Falkonergårdens Gymnasium og
Københavns Universitet

IVAR GJØRUP
Aarhus Universitet

GUDRUN LASSE HAASTRUP
København

ULLA HAASTRUP Hvidovre	JØRGEN STEEN JENSEN Nationalmuseet
ANNE METTE HANSEN Frederiksberg	GOTTSKÁLK JENSSON Den Arnamagnæanske Samling
HEINE HANSEN Københavns Universitet	BIRGITTE BØGGILD JOHANNSEN Danmarks Kirker, Nationalmuseet
MOGENS HERMAN HANSEN SAXO-instituttet, Københavns Universitet	MARTIN WANGSGAARD JÜRGENSEN Danmarks Kirker, Nationalmuseet
THOMAS HANSEN Det Danske Sprog- og Litteraturselskab	MERETE K. JØRGENSEN Det Danske Sprog- og Litteraturselskab
TRINE ARLUND HASS Aarhus Universitet	LASSE HORNE KJÆLDGAARD København
MARKUS HEDEMANN Diplomatarium Danicum	ULLA KJÆR & POUL GRINDER-HANSEN Brønshøj
LISA HEINE Ulvåsa	SOFIE KLUGE Syddansk Universitet
EBBA HJORTH København	ANDERS LEEGAARD KNUDSEN Det Danske Sprog- og Litteraturselskab
CAMILLA HØRSTER Aarhus Universitet	EGIL KRAGGERUD Oslo
CHRISTIAN HØGEL Syddansk Universitet	KJELD KRISTENSEN Det Danske Sprog- og Litteraturselskab
SIGNE & JACOB ISAGER Syddansk Universitet	RIKKE ILSTED KRISTIANSEN Danmarks Kirker, Nationalmuseet
BIRGITTE JACOBSEN Det Danske Sprog- og Litteraturselskab	KARIN KRYGER Nationalmuseet
FINN GREDAL JENSEN Det Danske Sprog- og Litteraturselskab	SIGURD KVÆRNDRUP tidligere Københavns Universitet og Linnéuniversitetet
MINNA SKAFTE JENSEN Syddansk Universitet	MARIA KROGH LANGNER Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

CAMILLA ZACHO LARSEN Det Danske Sprog- og Litteraturselskab	OLE OLESEN Den Danske Orgelregistrant
MARIE VINDAL LARSEN Det Danske Sprog- og Litteraturselskab	BIRGER MUNK OLSEN København
MARCEL LYSGAARD LECH Syddansk Universitet	BIRGIT OLSEN Det Danske Institut i Athen
HENRIK LORENTZEN Det Danske Sprog- og Litteraturselskab	MARIANNE PADE Det Danske Institut i Rom
JØRN LUND Bagsværd	LENE WAAGE PETERSEN Københavns Universitet
OUTI MERISALO Jyväskylä Universitet	SIGURÐUR PÉTURSSON Reykjavík
MARIANNE MORING & THOMAS HEINE NIELSEN Nørrebro	HANNE KOLIND POULSEN Den Kongelige Kobberstiksamling, Statens Museum for Kunst
LARS BOJE MORTENSEN Syddansk Universitet	NIELS JØRGEN POULSEN Danmarks Kirker, Nationalmuseet
JESPER GEHLERT NIELSEN Det Danske Sprog- og Litteraturselskab	JOHANN RAMMINGER Thesaurus Linguae Latinae, München
JONAS NIELSEN Det Danske Sprog- og Litteraturselskab	MIKAEL BØGH RASMUSSEN Kongernes Samling, Amalienborg, København
MARITA AKHØJ NIELSEN Det Danske Sprog- og Litteraturselskab	PER METHNER RASMUSSEN SAXO-instituttet, Københavns Universitet
ASTRID M. H. NILSSON Lund	ANNETTE RATHJE Københavns Universitet
EBBE NYBORG Danmarks Kirker, Nationalmuseet	VIBEKE ROGGEN Universitetet i Oslo
SEBASTIAN OLDEN-JØRGENSEN SAXO-instituttet, København Universitet	RAIJA SARASTI-WILENIUS University of Helsinki
	ADAM SCHWARTZ SAXO-instituttet, Københavns Universitet

LENE SCHÖSLER
Institut for Engelsk, Germansk
og Romansk, Københavns
Universitet

JØRGEN MAGNUS SEJERSTED
Universitetet i Bergen

GUNNAR SIVERTSEN
Nordisk institutt for studier av
innovasjon, forskning og
utdanning, Oslo

PETER SJÖKVIST
Uppsala

KAREN SKOVGAARD-PETERSEN
Det Danske Sprog- og
Litteraturselskab

ANNIKA STRÖM
Stockholm

SARA ELIZABETH TOFTAGER
Det Danske Sprog- og
Litteraturselskab

LISBET TORP
Musikmuseet

CHR. GORM TORTZEN
Fredensborg

LARS TRAP-JENSEN
Det Danske Sprog- og
Litteraturselskab

CHRISTIAN TROELSGÅRD
Brønshøj

THOMAS TROELSGÅRD
Det Danske Sprog- og
Litteraturselskab

JENS VELLEV
Aarhus Universitet

EILIV VINJE
Høgskolen i Bergen

MORTEN WARMIND
Københavns Universitet

MATILDE ZEEBERG
København

JEPPE ZEEBERG
København

MARIUS ZEEBERG
Hørsholm

LENE ØSTERMARK-JOHANSEN
Københavns Universitet

Indholdsfortegnelse

Per METHNER RASMUSSEN, Politisk propaganda i Cæsars Gallerkrig	1
Gudrun HAASTRUP, Sankt Martin og hans Kappe	11
Morten WARMIND, Rejsen til Geirrøds gård. En note om Saxos behandling af en norrøn fortælling	27
Ebbe NYBORG, Valdemar Atterdag og Højerup Kirke “på det yderste Stevns”	35
Egil KRAGGERUD, Den norske latinitet – noen spredte tekstkritiske erfaringer	45
Marianne PADE, Chrysoloras on Translation – a note on the meaning of <i>proprietas graeca</i>	53
Birgit OLSEN, The Theseid in Modern Greek – original or traditional?	61
Simon SKOVGAARD BOECK, På sporet af Vilhelm Bogbinder	71
Trine ARLUND HASS, Amerinus’ apostrofer	79
Lene ØSTERMARK-JOHANSEN, The New Star, the New Nose: Tycho Brahe’s Nasal Prosthesis	93
Jens VELLE, Et industrianlæg og en votivsten på Hven fra renæssancen. Om Tycho Brahes papirmølle	107
John Robert CHRISTIANSON, Tycho Brahe’s Earliest Instruments	131
Mikael BØGH RASMUSSEN, Melchior Lorck i Danmark – spekulationer og et par genfundne dokumenter	145
Martin WANGSGAARD JÜRGENSEN, Det syndige menneske og kærligheden til Gud. Peder Trellunds andagtstavle fra 1586	161
Hanne KOLIND POULSEN, Adrian Collaerts Florilegium og det emblematiske verdensbillede – og om vigtigheden af at forstå latinske tekster på kunstværker	177
Bent CHRISTENSEN & Chr. Gorm TORTZEN, hoc audiui hic esse factum heri uesperi: Christian IV’s oplevelser i sommeren 1588	193
Minna SKAFTE JENSEN, Autofiktion og intertekstualitet hos en dansk 1600-talsdigter	203
Camilla HORSTER, Da den danske skole satte humanistlatin i system: tempus og modus efter <i>ne</i> og <i>cum</i>	213
Sofie KLUGE, “Qu’assi Saxo le nombra”: Reappropriating the <i>theatrum historiae Danorum</i> in Rebolledo’s First <i>Selva Dánica</i>	231

Sigurður PÉTURSSON, To Mariadigte	239
Peter SJÖKVIST, Two Pieces on the War in Skåne by Petrus Lagerlöf	251
Birgitte BØGGILD JOHANNSEN, Reading between the Lines: A 17th Century Corpus of Funeral Inscriptions from Odense revisited	261
Vibeke ROGGEN, “alle gode Norbagger, som ere mine kiere Landmænd”: Røster om ‘Norge’ og ‘det norske’ i ‘danskertiden’	279
Jørgen Magnus SEJERSTED, Den Stundesløse som forsynsallegori: Holberg i lys av Giorgio Agambens maktanalyse	291
Eiliv VINJE, Å få lesaren til å tenka seg om	301
Karen SKOVGAARD-PETERSEN, En vejviser for unge oversættere – om Holbergs oversættelse af Herodian (1746)	309
Sebastian OLDEN-JØRGENSEN, Holberg som den danske litteraturs fader	321
Finn GREDAL JENSEN, Et græsk epigram af Poul Martin Møller	335
Karin KRYGER, Trykfejlen: Hvorledes et erratum gav anledning til en skrivefejde	345
Forfatteroversigt	357

God Latin. Festskrift til Peter Zeeberg i anledning af hans 60-årsdag den 21. april 2017/ Studies in Honour of Peter Zeeberg on the Occasion of his Sixtieth Birthday 21 April 2017, ed. Birgitte Bøggild Johannsen, Karin Kryger & Karen Skovgaard-Petersen. Redaktionel medarbejder: Marie Louise Blyme, *Renæssanceforum 12 • 2017*.

ISSN 1902-5041. URL: www.renaessanceforum.dk/rf_12_2017.htm